

Pêⁿ-po má tiām-tiām teh ín-chhōa

Tōa-thâu-liân

7/1~7/5 Tâi-gí Seng-óah-iâⁿ kap TGB (Hák-seng Tâi-ôan Gí-bûn Chhiok-chin-hôe) 10 tang ê tông-chhong-hôe kiat-sok tîng kàu Tâm-chúi liáu-âu, TGB kàn-pō teh hun-hióng chit 5 kang ê chhi-khek hâm sêng-tióng, góa chiah hiông-hiông tì-kak tiöh ka-tî kui-kang chìm tî hêng-chèng sū-bû ê seng-óah hong-sek, thâu-khak jōa kú bô teh tîng-séh lah.

5 kang ê iâⁿ-tûi, thàu-kòe Lôa Kôan-it Bôk-su ùi to chòk-kûn chhut-hoat ê sú-koan, hō góan têng-sin cháu-chhôe Pêⁿ-po-chòk ê jîn-tông. Kui iâⁿ-tûi sui-bóng kan-taⁿ 5 ê hák-ôan kap 8 ê kang-chok jîn-ôan, m̄-koh sî tē 1 kái “ták-ê lâng” tî Po-lí chhôe-tiöh êng-ióng-hun kap sèⁿ-miâ-lát.

“Bô lék-sú tō bô pang-kok” sî jōa-chê pî sit-bîn thóng-tî kok-ka ê pi-ai, liâh bô chit-ê mê-kak, koh khah án-chhôaⁿ hoah Tâi-ôan tòk-lip kiän-kok iáu sî lak tî thóng-tî-chiá ê sú-koan--nih. Thák Chhoan-peh..á ê “Kán-bêng Tâi-ôan Sú” jîp-mñg ê góan, ùi chia tì-kak tiöh Tâi-ôan beh péng-sin, tiöh-ài khiä tî lô-khôr tâi-chiòng ê lip-tiûⁿ tûi-khòng thóng-tî chip-thôan (China sè-lék, mái-pân, tâu-ki chèng-kheh), Lôa bôk-su ê to chòk-kûn sú-koan, tú-hó chhiûⁿ 1-ki tōa-tâng--ê, chù-siâ “û tñg-soaⁿ kong, bô tñg-soaⁿ má” ê Pêⁿ-po bûn-hôa, hō góan chheng-chhô cháu-chhôe Pêⁿ-po jîn-tông sî beh kap China bûn-hôa tñg-châi, phòa khang-hi ê Hán

bîn-chòk i-sek. Éng-kòe kan-taⁿ chai-iáⁿ ài thák Pêⁿ-po lék-sú, ài chai-iáⁿ ka-tî sî Pêⁿ-pō hiô-tâi, sî án-chhôaⁿ tiöh án-ne cháu-chhôe sòa sa bô cháng! Chit-kái thiaⁿ Lôa Bôk-su kóng bó bûn-hôa ê jîn-tông, kui-ê khài-liäm chiah khai-sí ôan-chéng.

Tâi-kiän chhut-sin ê Lôa Bôk-su, iõng bôk-su-lâng ê sin-hûn, chhôe-tiöh Tâi-ôan khí-kok ê chioh-pôaⁿ liáu-âu, kui-sim tâu jip-khì Tâi-ôan chòk-kûn ê cho-chit khang-khôe. Chit-má i sî chôan Tâi-ôan Pêⁿ-po-chòk chóng liân-lòk-jîn. Tùi i lâi kóng, che kan-taⁿ sî 1-chióng hi-miâ, tióng-iâu--ê sî âu-piah ê chek-jîm kap chèng-tî i-hâm. I iõng i ê sèⁿ-miâ-lát teh phâng Tâi-ôan khí-kok ê ki-chhô, châi-tê Pêⁿ-po chòk-kûn mā òe-tiöh Lôa Bôk-su ê jiát-chêng, tâuh-tâuh-á tiám-ín bûn-hôa ê hóe-bô.

Góan khì pâi-hóng ê Pazeh 91 hòe ê apu (Pazeh gí, a-má ê i-sû) sî Auran (Pazeh gí, O-gû-lan, chit-má kiò Ài-lân) tê-khu iáu koh ê-hiáu ôan-chéng kóng bô-gí--ê. Pazeh chêng kàu-taⁿ lóng sî thóng-tî-chiá ê phah-chhiú, sî Tâi-ôan kok chòk-kûn lâi-té, kap thóng-tî-chiá khiä siöng óa, mā thâi-lâng siöng thiám--ê, kap Auran keh-piah ê Kahabu (chit-má ê Giâ-kang-lí) pí--khí--lâi, Pazeh hiáng-siû chê-chê thóng-tî-chiá poah--lòh--lâi ê keng-chè chu-gôan, tian-tò Kahabu tñg-kú í-lâi lóng sî chò Pazeh ê tñg-kang, kui-chng sàñ-chhiah.

Tî Po-lí, 11 chòk lâi-té tō ū 38 chióng gí-giân, lék-sú téng-kôan hō-siong thâi lâi thâi khì, kî-tiong Pazeh gí ùi Jit-pún sî-tâi hông-bîn-hôa liáu tō bô koh sú-iõng ah. 1999 nî, Lôa Bôk-su liân-háp Pazeh 4 siâ pân “khan-tiân cháu-pio” (kòe-nî), chiah-ê Pazeh chòk chiah tê 1 kái chèng-sek cho-chit--khí--lâi, in bô koh kiaⁿ hông chhiò chò sî hoan, káⁿ tōa-tôa-siaⁿ kóng ka-tî sî

Pêⁿ-po-chòk, góan tī Pazeh ê apu, Kahabu ê taukoa (Kahabu gí, thâu-bák), tī Chiā-úi Chheng-liân Iâⁿ-tē tàu-saⁿ-kāng ê baba (Pazeh gí, iōng tī chheng-hor pa-pa hit-pòe ê lâng), kap Thao 1-ê ùi khit-chiah piàn chhâ-khek gē-sút-ka ê Shapiz Batu in ê bák-chiu--nih, khòaⁿ-tiòh in chiâⁿ-chò ū chun-giâm ê lâng ê chū-sìn, che sī iōng sèⁿ-miā-lát thòaⁿ--chhut--lái ê chun-giâm!

Kap góa chin-chêng pài-hóng ê Kavalan a-má sio pí-phêng, oan-na khòaⁿ ê chhut Pêⁿ-po-chòk hō-siōng ê kai-kip chha-piát. Pazeh Hán-hòa put-chí-á chhim, koh chiap-siū Ki-tok-kàu sìn-gióng 133 tang, chiâⁿ chē Pazeh ê hong-siòk sìn-gióng lóng bô--khì, kan-taⁿ chhun gí-giân koh ê-sái kap Hán-jîn chò khu-piát. In ka-tī nā bô kóng bêng, khòaⁿ--khí--lái bē-su sī bē pháiⁿ kòe ê Hán-jîn. Siong-tùi--ê, Kavalan iáu koh ū in ê chó-lêng sìn-gióng kap matiiu (Kavalan gí, ang-i) siong-koan gî-sek, in ê kè-tát-koan mā kap it-poaⁿ Hán-jîn khah bô-kâng. Hōan-sè sī án-ne, in ê seng-óah mā khah kan-khór kòe.

Góa tī Lōa Bók-su hia ê Talichih (Pazeh gí, hó chhù-piⁿ) Bûn-hòa Hiáp-höe pān-kong-sek khòaⁿ-tiòh 1-phiⁿ ka-pò, teh kóng Pêⁿ-po-chòk Hán-hòa liáu-āu, chiâⁿ chē bûn-hòa kap gí-giân lóng kiōng beh siau-sit--khì, chit-má iau-kiû ROC chèng-hú chiâⁿ-miâ, kok chòk-kûn mā bô hoat-tō bán-kiù Pêⁿ-po-chòk teh beh biát-chòk ê chhu-sè. Án-ne beh án-chóaⁿ? Che ū-iáⁿ sī lán chit-kóa Pêⁿ-po hiō-tai ài bīn-tùi ê tōa bün-tê, m̄-koh góa siūⁿ, lán teh cháu-chhöe ê Pêⁿ-po jīn-tōng m̄-sī beh chò piáu-bīn siōng ê hak-sút gián-kiù, lán m̄-sī beh kā chiah-ê tòng-chò sí-lâng kut-thâu, khàng tī phok-büt-kóan tián-lám, kóng Tai-ôan bat ū Pêⁿ-po-chòk, m̄-koh í-keng biát-chòk lah; lán sī beh ùi chia khiā-khí, kóng lán sī Pêⁿ-po-chòk ê hiō-tai, mā sī Tai-ôan-lâng.

Lán beh iōng ka-tī ê bûn-hòa kap lék-sú kà-sī kap China chhiat-tōng koan-hē, pàng-sak pi-chêng, khí-chō kok-ka, chhiâu-chhöe thó-tē ê chhut-lō.

Che tō ná-chhiūⁿ Taⁿ-bí-kheⁿ-á ê Koan Jū-hù sian-siⁿ kóng--ê, beh khí-chō seng-thài-chhoan tiòh-ài pī-bián kɔ-tó hāu-èng, ài hō thong-tō ê sio-thong. Án-ne kui-ê seng-thài chiah ū hoat-tō chhòan-liân chò-höe, chiah ê óah--khí--lái. Lán kin-á-jit m̄-sī kan-taⁿ beh chò Pêⁿ-po-chòk chiâⁿ-miâ, á-sī Gōan-chū-bîn chū-tī, Tai-gí-bûn hòk-heng kok-hâng, chiah-ê lóng tiòh khàng tī kui-ê Tai-ôan kiök-sè chò su-khó, lóng sī Tai-ôan khí-kok ê chhiú-tōaⁿ kap kî-jí-á. Nā-sī kan-taⁿ chò kɔ 1-hâng, bô kap kî-thaⁿ ê ūn-tōng-bīn sio liân-chiap, kā chhiú-tōaⁿ piän bòk-tek, bóe-á tiòh ê kiâⁿ jip-khì sī-hâng-á lái.

Koan--sian--siⁿ sui-bóng sī teh kóng in keng-êng Taⁿ-bí-kheⁿ-á seng-thài-chhoan ê keng-giâm, m̄-koh chiah-ê koan-liām hōan-sè sī chiâⁿ chē hak-chiá 1 sì-lâng to siūⁿ bô ê tō-lí. I iōng kháu-gí ê piáu-tát hong-sek, kóng i ê seng-óah keng-giâm, m̄-koh āu-piah ê tō-lí sī góan thák kàu chiah tōa-hàn, thiaⁿ--kòe siōng chhim koh siōng hó lí-kái--ê, hām Lōa Bók-su to chòk-kûn sú-koan kap chò-höe, tú-hó siūⁿ thong Tai-ôan pī thóng-tī ê lék-sú kà-sī.

Taⁿ-bí-kheⁿ-á kap it-poaⁿ ê siā-khu êng-chò chiah-ê bô-kâng, góan khòaⁿ--tiòh ê siā-khu hām chih-chiap ê kái-soeh-ôan--nih, in ê chû-thé-sèng kap siā-khu chip-thé lék-liōng chiah sī seng-thài-chhoan keng-êng sêng-kong ê sim-chöng, kā in tàu-saⁿ-kāng ê Sin-kò-hiong Bûn-kàu Ki-kim-höe put-chí-á ū i sek teh chhú-lí chit-tiám, thàu-kòe Ki-kim-höe chip-hêng-tiúⁿ Gân Sin-chu sió-chiá iōng Tai-gí kóng-khò ê lōe-iōng, phah-phòa góan pún-chiâⁿ tùi siā-khu

êng-chō ê bái ìn-siōng, góan khòaⁿ--tiòh-ê sī í chāi-tē chhut-hoat ê Taⁿ-bí-kheⁿ-á, chiah-ê bián poaⁿ lí-lūn kóng kah chhùi-kak chôan pho, góan sèh siā-khu 1-liàn, iōng khòaⁿ--ê tō ē-sái tit-chiap kám-siū--tiòh.

Chiāⁿ-chò Pêⁿ-po hiō-tāi, Tân-ôan cha-bó, kiám m̄-sī tiòh koh khah phah-piàⁿ chhiâu-chhek Tân-ôan ê chhut-lō, sī án-chóaⁿ tāi-bīn siōng ê hū-lú thôan-thé tian-tò bō beh kháp-tiòh Pêⁿ-po lèk-sú kap bō-gí bûn-hòa? Thiaⁿ Hōng-tin ché “Tân-ôan Cha-bó ê Lék-sú” ê khò, hō góa koh khah liáu-kái tiòh iōng lèk-sú chò chhiū-châng, iōng bō-gí chò o-thô, puh lán Tân-ôan chheⁿ-chhùi ê chhiū-oe.

5 kang ê iâⁿ-tūi, ták-kang lóng ū bō kāng-khôan ê hoat-hiān kap surprise, Lōa Bók-su tûi góan ê sìn-jīm kap khan-kà, hō góan koh khah jīn-chin bīn-tùi tī Pō-lí khòaⁿ--tiòh ê mih-kiāⁿ, thàu-kòe thó-lūn hām hun-hióng, kā chiah-ê chhiong-kek chóan-ðaⁿ chò sèⁿ-miā ê góan-sò, thê-chhéⁿ ka-tī tiòh-ài ng chêng kiâⁿ--lòh--khì.

Bú-gí ê Tiōng-iàu-sèng

Pi-thâu Kok-siô
Gô Siok-gî

Gí-giân m̄-nā sī chit chióng kang-kū, jī-chhiáⁿ sī tāi-piáu tiòh chit-ê bīn-chòk ê bûn-hòa. Siōng-chá kì-liòk bûn-hòa ê thôan-sêng sī lī-iōng kháu-gí siong-thôan kap keng-giām ê thôan-siū, pēng m̄-sī bûn-jī. Tân-ôan tī lèk-sú siōng keng-lèk liáu pát-ê bīn-chòk ê thóng-tī. In-üi thóng-tī siōng ê piān-lī kap chò-hoat, só-i lán ê bû-gí siū-tiòh chin tōa ê pek-hāi. Tân-ôan bôk-chiân chûn-châi chiok ché ê bû-gí hē-thóng, lóng tī í-chá iau-kiû thóng-it gí-giân ê kàu-iòk tiong siū-tiòh chin tōa ê siong-hāi. Tī thui-hêng kok-gí ūn-tōng ê sî-tāi khí, ū chiok-ché lâng

tī óh kok-gí kap sú-ēng kok-gí ê kòe-têng tiong, chiām-chiām sit-khì liáu tûi pún-sin bûn-hòa ê liáu-kái. Kóng bú-gí sòa piàn-sêng sī chit-chióng kàu-iòk thêng-tō kē, bûn-hòa thêng-tō kē ê tāi-piáu. Tân-kî tī chit-khôan ê chêng-hêng hā, lán ê ē-chít-tāi chiām-chiām sit-khì liáu kóng bú-gí ê lêng-lék. Kiat-kó sī lán pit-su hù-chhut khah-ché ê sêng-pún lâi hō lán ê ē-chít-tāi khì tiông-sin jīn-sek ka-kī ê bû-gí, liáu-kái ka-kī ê bûn-hòa chi-bí.

Kin-kù gián-kiù, bôk-chiân chôan tē-kiû tāi-iok ū lâk-chheng chióng gí-giân, m̄-kú tī bī-lâi ê kúi-cháp-nî lâi, ē-ū chiong-kīn chit-pòaⁿ ê gí-giân ê siau-sit. Che m̄-nā sī tāi-piáu chit-chióng gí-giân ê siau-sit nā-tiāⁿ, jī-chhiáⁿ sī chit-ê bûn-hòa ê khoat-kháu. Beh pī-bián chit-chióng chêng-hêng hoat-seng, siōng ū-hâu ê hong-hoat chiū-sī sú-ēng bû-gí. In-üi chit-chióng gí-giân sú-iōng ê jīn-kháu kàng-kē ê sî-chûn, chiū ê ka-sok chit-chióng gí-giân ê siau-sit.

Chit kúi tang lâi, pún-thôr i-sek chiām-chiām kak-chhíⁿ, tāi-ke iā khai-sí thê-chhiòng bû-gí. Án-ne chiah hō lán ke-kiám ē-sái tit thê-giām tiòh bû-gí súi ê só-châi, liáu-kái tiòh góan-lâi bû-gí iā-sī chiah-nih-á ê iu-siù, bû-gí mā-ū lán pún-sin bûn-hòa ê ték-sek. Che sī sú-ēng kî-tha gí-giân bô hoat-tō piáu-hiān ê.

Chit-má Tân-ôan í-keng sī to-gôan hoat-tián ê siā-hôe, èng-kai ē-sái pau-iōng khah ché ê gí-giân. Tī ché-ché koan-sim bû-gí ê jīn-sū kah thôan-thé jīn-chin thui-kóng chi-hâ, bī-lâi Tân-ôan bû-gí chòat-tùi ê ū chin-tōa ê hoat-tián khong-kan.

